

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia*31 sierpnia*.....2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Zagórskiej Strugi”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 3 lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Dolina Zagórskiej Strugi”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. 1. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Lokalizację działań ochronnych dotyczących koszenia fitocenozy łąkowych określa mapa stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku
Anna Tchórzewska

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia...31 sierpnia...2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Zagórskiej Strugi”

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia...31 sierpnia...2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Zagórskiej Strugi”

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Sukcesja w obrębie łąk świeżych i wilgotnych.	Ekstensywne koszenie fitocenoz łąkowych.
2.	Obecność trojeści amerykańskiej <i>Asclepias syriaca</i> , gatunku inwazyjnego ¹⁾ , stwarzającego zagrożenie rozprzestrzenienia w środowisku i ograniczenie bioróżnorodności ekosystemów.	1) Eliminacja osobników trojeści amerykańskiej z rezerwatu; 2) kontrola terenów sąsiadujących z rezerwatem w celu identyfikacji ewentualnych innych stanowisk trojeści i ich eliminacji.
Zagrożenia istniejące zewnętrzne		
3.	Antropopresja: 1) wydeptywanie, niszczenie roślinności, płoszenie zwierząt, niszczenie brzegu rzeki, pozostawianie odpadów – w sąsiedztwie miejsca rekreacji położonego w otulinie rezerwatu (wydzielenie 71x Nadleśnictwa Gdańsk, leśnictwa Stara Piła) oraz wzdłuż wyznaczonych szlaków ²⁾ ; 2) przejazdy samochodami przez nieudostępnione do ruchu drogi leśne do brodów na rzece.	1) Ograniczenie skutków antropopresji poprzez oznaczenie granic rezerwatu (montaż i utrzymanie tablic informacyjnych); 2) usuwanie odpadów, w szczególności z miejsca przeznaczonego do rekreacji; 3) montaż barier (np. drewnianych płotków) wyznaczających granice miejsca rekreacji położonego w otulinie rezerwatu; 4) zablokowanie dojazdów do brodów na rzece.

¹⁾ Trojeść amerykańska *Asclepias syriaca* jest wskazany w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz. U. z 2022 r. poz. 2649).

²⁾ Szlaki zostały wyznaczone na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2026 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody „Dolina Zagórskiej Strugi”.

4.	Niszczenie dróg leśnych przebiegających przez rezerwat (szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i rowerowego) przez wody spływające ze zbocza doliny.	Bieżące naprawy drogi.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
5.	Nadmierne zwarcie w młodych drzewostanach dębowych pochodzących z nasadzeń.	1) Wykonanie prac pielęgnacyjnych; 2) demontaż ogrodzenia chroniącego nasadzenia dębowe.
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
6.	Nie zidentyfikowano.	Nie określono.

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia.....*21 sierpnia*..... 2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Zagórskiej Strugi”

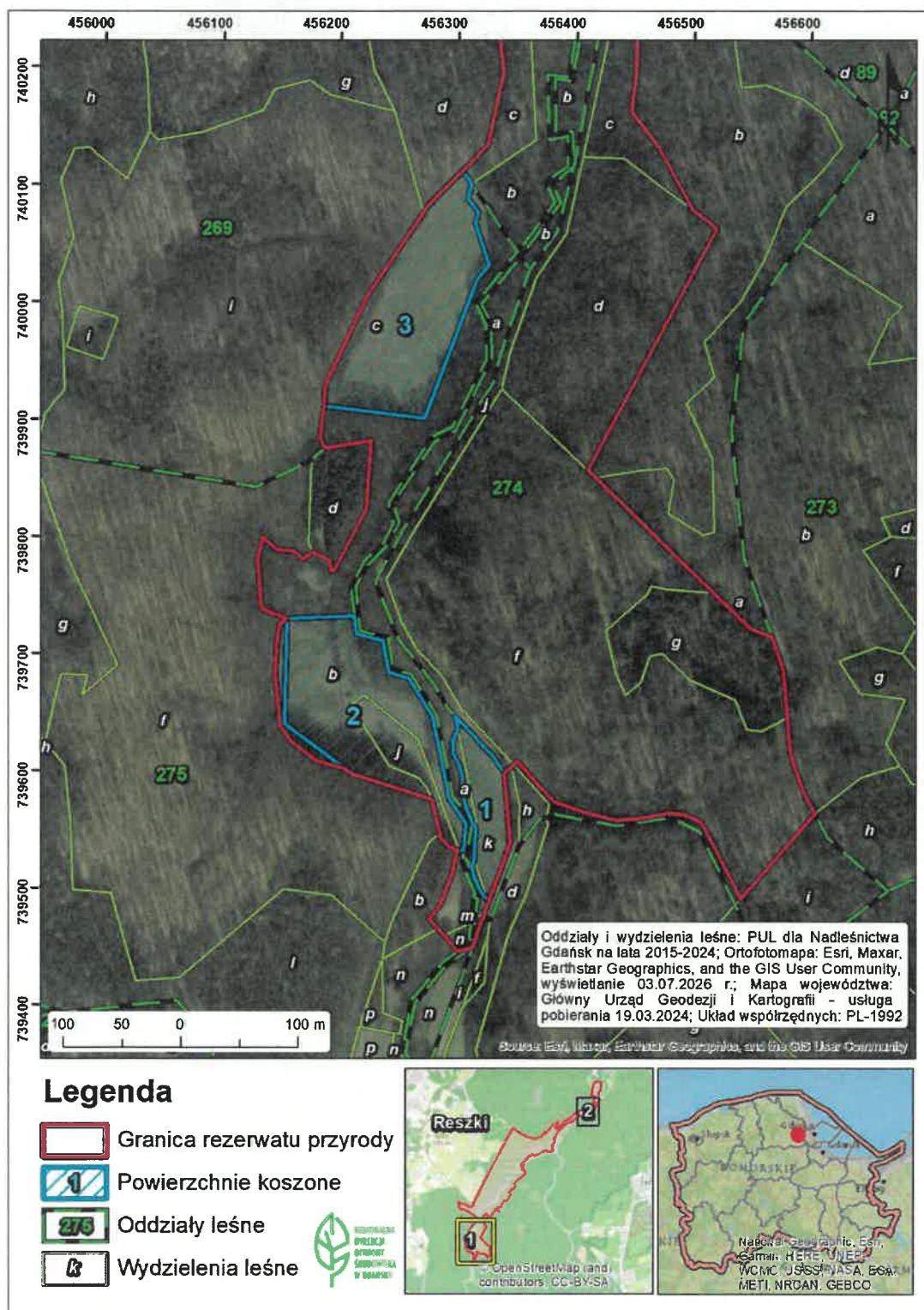
Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

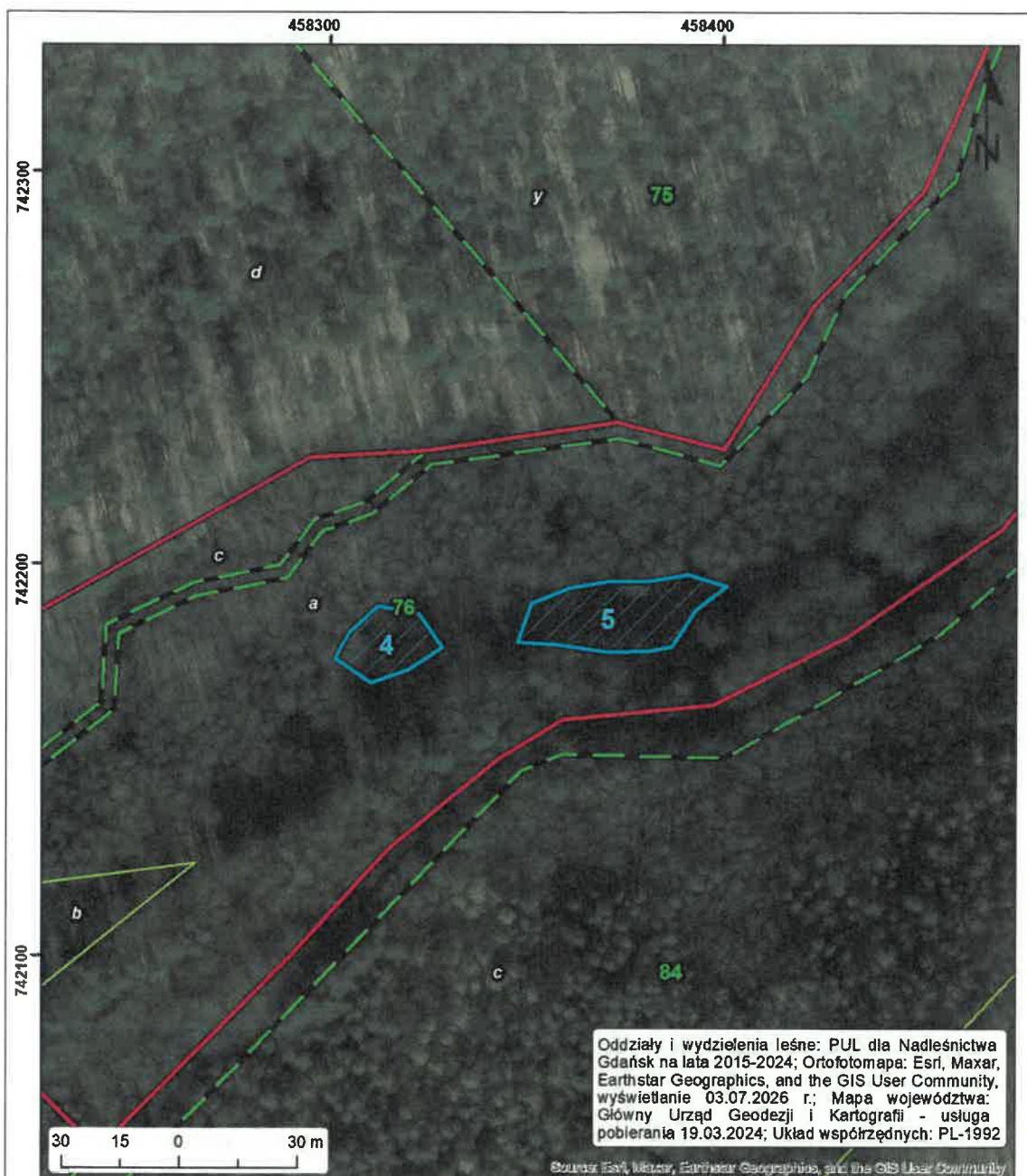
Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ³⁾
1.	Koszenie fitocenoz łąkowych.	1) Kosić raz w roku, w terminie od 1 września do 30 października; 2) powierzchnia ok. 3,5 ha; 3) prace wykonać przy użyciu narzędzi ręcznych; 4) biomasę usunąć poza granice rezerwatu i zutylizować.	Wydzielenia: 76a (część), 275a (część), 275b (część), 275c, 275j, 275k.
2.	Eliminacja osobników trojeści amerykańskiej.	Mechaniczne usuwanie wszystkich osobników i utylizacja poza granicami rezerwatu w sposób uniemożliwiający dalsze rozprzestrzenianie.	Wydzielenie 76b.
3.	Montaż i utrzymanie tablic „urzędowych”.	Nie mniej niż cztery tablice informujące o ochronie rezerwatowej.	W sąsiedztwie granicy rezerwatu.
4.	Usuwanie odpadów.	1) Według potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem sąsiedztwa miejsca rekreacji zlokalizowanego w wydz. 71x; 2) usunięcie wraku samochodu porzuconego na drodze.	1) Cały rezerwat; 2) Wydzielenie 74g.
5.	Zablokowanie dojazdów do brodów na rzece.	Ułożenie kilku kłód drewnianych na drogach prowadzących do brodów na rzece (2 drogi).	Oddziały: 72 i 73.
6.	Wykonanie prac pielęgnacyjnych w młodych drzewostanach (uprawach założonych przed utworzeniem rezerwatu).	1) Wykonanie prac pielęgnacyjnych (czyszczeń wczesnych) w kilkunastoletnich drzewostanach dębowych pochodzących z nasadzeń. Powierzchnia 0,6 ha. Wycięte drzewa należy usunąć z rezerwatu pozostawiając około 10% w obrębie upraw lub w ich sąsiedztwie, do naturalnego rozkładu. 2) usunięcie ogrodzenia uprawy.	Wydzielenie 71n.
7.	Bieżące naprawy dróg leśnych przebiegających przez rezerwat.	Według potrzeb, przy użyciu naturalnych materiałów dostosowanych do aktualnej nawierzchni dróg.	Droga przebiegająca przez rezerwat.

³⁾ Nadleśnictwo Gdańsk, leśnictwo Stara Piła i leśnictwo Kamień, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024.

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 31 sierpnia 2026 roku
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Dolina Zagórskiej Strugi”

Lokalizacja działań ochronnych dotyczących koszenia fitocenoz łąkowych.

Legenda

- Granica rezerwatu przyrody
- Powierzchnie koszone
- Oddziały leśne
- Wydzielenia leśne

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.) zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat został powołany na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 października 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Zagórskiej Strugi” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2025 r. poz. 3609). Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie fragmentu doliny Zagórskiej Strugi: rzeki, obszarów źródłiskowych, lasów łęgowych i łąk na dnie doliny oraz lasów bukowych i gądownych na jej zboczach, a także wybitnych walorów krajobrazowych doliny rzecznej.

Rezerwat położony jest w województwie pomorskim, w powiecie wejherowskim, w gminie Wejherowo (obręby ewidencyjne: Zbychowo, Łężyce i Bieszkowice) i w gminie Rumia (obręb Rumia 23), na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie: Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Gdańsk oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Obiekt zlokalizowany jest w granicach Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Rezerwat zlokalizowany jest w strefie krawędziowej wysoczyzny Pojezierza Kaszubskiego. Obejmuje odcinek głęboko wciętej doliny rzeki Zagórskiej Strugi na odcinku o długości ok. 4 km. Najniższą terasę doliny Zagórskiej Strugi porastają lasy łęgowe (łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum*, łęg wiązowo-jesionowy *Ficario-Ulmetum*) oraz łąki wilgotne (z rzędu *Molinietalia caeruleae*), które należą do najbogatszych gatunkowo i najcenniejszych fitocenoz nieleśnych rezerwatu. Niewielkie enklawy na zboczach doliny zajmują też łąki świeże, miejscami - w pobliżu wypływów wód podziemnych, w kompleksie z ziołoroślami, turzycowiskami lub zaroślami. Razem z pozostałymi biocenozami, tworzą mozaikę układów o zróżnicowanym potencjale siedliskowym i biocenotycznym.

Przed utworzeniem rezerwatu większość łąk była koszona. Umożliwiło to zachowanie otwartych fitocenoz i powstrzymanie sukcesji fanerofitów i wysokich bylin na większości z nich. Dla zachowania, a miejscami przywrócenia zróżnicowania biocenotycznego, różnorodności i bogactwa florystycznego, konieczna jest kontynuacja ekstensywnego koszenia łąk.

Zakres prac ustalono podczas terenowego spotkania w dniu 24.06.2026 r., w którym wzięli udział przedstawiciele RDOŚ w Gdańsku, Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego oraz Nadleśnictwa Gdańsk.

Częściowo wzdłuż granic rezerwatu, a częściowo w jego obrębie, przebiega historyczna brukowana droga leśna łącząca dwie pobliskie miejscowości: Szmelę i Piekietko, która jest udostępniona jako szlak pieszy i rowerowy. Droga wymaga bieżącej naprawy, zwłaszcza w miejscach, przez które przepływają wody opadowe lub podziemne wypływające ze zbocza doliny.

Przy drodze, w otulinie rezerwatu, zlokalizowane jest miejsce przeznaczone do rekreacji (ze stołami, ławami i miejscem na ognisko). Turyści korzystający z drogi i miejsca do rekreacji pozostawiają odpady, które zaśmiecają również rezerwat, dlatego też ich usuwanie również wskazano jako działanie ochronne. Przebywanie ludzi w wyznaczonym do rekreacji miejscu powoduje też penetrację terenów z nim graniczących skutkującą wydeptywaniem licznych ścieżek, niszczeniem roślin i brzegu rzeki. Zjawisko to zostało zidentyfikowane jeszcze przed utworzeniem rezerwatu, jednak objęcie doliny rzecznej ochroną rezerwatową wymaga podjęcia działań ograniczających antropopresję. Nadleśnictwo Gdańsk zaproponowało budowę drewnianego wygradzenia w celu ukierunkowania ruchu i uświadomienia użytkownikom miejsca przeznaczonego do rekreacji granicy obszaru chronionego.

W obrębie rezerwatu, w wydzielaniu 71n L. Stara Piła, znajdują się dwa płaty (łącznie o powierzchni 0,6 ha), na których zostały nasadzone dęby (przed utworzeniem rezerwatu). Obecnie młode okazy dębów nie są już narażone na zgryzanie przez zwierzęta i ogrodzenia chroniące je należy zdemontować. Znaczne zwarcie jednowiekowych drzew wymaga podjęcia prac pielęgnacyjnych polegających na przerzedzeniu drzewostanu (w ramach czyszczeń wczesnych). Wycięte drzew należy usunąć z rezerwatu pozostawiając około 10% w obrębie upraw lub ich sąsiedztwie, do naturalnego rozkładu.

Nadleśnictwo Gdańsk zwróciło również uwagę na obecność w granicach rezerwatu trojeści amerykańskiej *Asclepias syriaca*, inwazyjnego gatunku obcego, stwarzającego zagrożenie dla Unii. Zaplanowano usuwanie tego gatunku oraz kontrolę otoczenia rezerwatu w celu identyfikacji innych stanowisk trojeści.

Koszenie łąk w 2026 roku wykona RDOŚ w Gdańsku, w kolejnych latach – Trójmiejski Park Krajobrazowy (po zapewnieniu środków na ten cel). Za montaż i utrzymanie tablic informujących o formie ochrony odpowiada RDOŚ w Gdańsku. Odpady z rezerwatu i jego otuliny usuwa Nadleśnictwo Gdańsk. Wrak porzuconego samochodu powinien usunąć jego właściciel lub zarządzający terenem.

Prace pielęgnacyjne w uprawach dębowych oraz ogrodzenie miejsca przeznaczonego do rekreacji oraz bieżące naprawy drogi wykona Nadleśnictwo Gdańsk.

Projekt zadań ochronnych przesłano do Nadleśnictwa Gdańsk i Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Trójmiejski Park Krajobrazowy (pismo PZPK.TPK.430.5.5.2026.AM z dnia 13.07.2026 r.) zwrócił uwagę na wykorzystywanie nieudostępnionych dróg leśnych do przejazdów przez rezerwat oraz przez brody na rzece. TKP zaproponował zablokowanie tych dróg kłodami. Uwaga ta została uwzględniona w zadaniach ochronnych.

Nadleśnictwo Gdańsk (pismo ZG.7212.19.2026 z dnia 24.07.2026 r.) wniosło uwagi do projektu zarządzenia wskazując na potrzeby: usunięcia gatunku inwazyjnego, tj. trojeści amerykańskiej, ograniczenia antropopresji przy miejscu przeznaczonym do rekreacji, wykonania prac pielęgnacyjnych w płatach z młodym drzewostanem dębowym pochodzącym z nasadzeń oraz usunięcie grodzienia tych upraw, a także na konieczność bieżących napraw drogi. Uwagi te zostały uwzględnione w zadaniach ochronnych.

Nie uwzględniono uwagi dotyczącej prac planowanych w obrębie wydzielania 76a (koszenie fitocenozy łąkowych). Nadleśnictwo Gdańsk uważa, że wydzielanie 76a stanowi drzewostan, a nie fitocenozę łąkową. W granicach wydzielania 76a obejmującego lasy łęgowe, podczas określania zakresu prac na potrzeby zadań ochronnych, wyodrębniono dwa niewielkie płaty łąk, które zostały zaklasyfikowane do koszenia. Działanie to zachowano w zadaniach ochronnych.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.